

MALTA

**Fit-Tribunal ta' Reviżjoni Amministrattiva
(Att dwar it-Taxxa fuq Dokumenti u Trasferimenti - Kap.364 tal-Ligijiet ta' Malta)
Maġistrat
Dr. Gabriella Vella B.A., LL.D.**

Rikors 33/18VG

Patrick Ciantar u Antoinette Ciantar

Vs

Kummissarju tat-Taxxi Interni

Illum 13 ta' Jannar 2022

It-Tribunal,

Ra r-Rikors ipprezentat minn Patrick u Antoinette Ciantar fl-10 ta' April 2018 permezz ta' liema jitkolli li t-Tribunal jirrevoka t-talba tal-Kummissarju tat-Taxxi għall-ħlas tas-somma komplexiva ta' għaxxart elef u tnejn u tletin Euro (€10,032) rappreżentanti taxxa u taxxa addizzjonali/penali imposta ai termini ta' l-Artikolu 52(4)(a) tal-Kap.364 tal-Ligijiet ta' Malta, kif magħmula fil-Kont Nru. IV136004, rivedut għal IV136771, IR(S) 2017/5054, bl-ispejjeż kontra l-Kummissarju tat-Taxxi;

Ra d-dokumenti annessi mar-Rikors promotur markati Dok. "PC1" sa' Dok. "PC8" a fol. 9 sa' 54 tal-proċess;

Ra r-Risposta tal-Kummissarju tat-Taxxi permezz ta' liema jopponi għall-appell tar-Rikorrenti mill-Likwidazzjoni ta' Taxxa maħruġa fil-konfront tagħihom u jitlob li l-istess jiġi miċħud, bl-ispejjeż kontra tagħihom, u minflok l-imsemmija Likwidazzjoni ta' Taxxa tīgi kkonfermata, stante li l-pretensjonijiet tar-Rikorrenti huma infondati fil-fatt u fid-dritt u d-deċiżjoni meħuda minnu u l-Likwidazzjoni ta' Taxxa maħruġa minnu huma ġusti u saru skond il-Ligi;

Ra l-affidavit tal-Perit Roderick Camilleri markat Dok. "RCO2" u d-dokument anness miegħu esebiti mir-Rikorrenti permezz ta' Nota ppreżentata fit-22 ta' Ottubru 2018 a fol. 69 sa' 71 tal-proċess, sema' x-xhieda tal-Perit David Mifsud Parker mogħtija waqt is-seduta tal-11 ta' Marzu 2019¹ u x-xhieda tar-Rikorrenti Antoinette Ciantar mogħtija waqt is-seduti tal-11 ta' Marzu 2019² u tat-28 ta' Jannar 2020³, ra d-dokumenti markati Dok. "KT1" esebiti mill-Kummissarju tat-Taxxi a fol. 89 sa' 97 tal-proċess, sema' x-xhieda tal-

¹ Fol. 79 u 80 tal-proċess.

² Fol. 81 sa' 83 tal-proċess.

³ Fol. 105 sa' 110 tal-proċess.

Perit Anthony Galea mogħtija waqt is-seduti ta' l-24 ta' Ottubru 2019⁴, tat-28 ta' Novembru 2019⁵ u tat-8 ta' Frar 2021⁶ u sema' x-xhieda tar-Rikorrent Patrick Ciantar mogħtija waqt is-seduta tat-28 ta' Jannar 2020⁷;

Ra n-Nota tar-Rikorrenti ppreżentata fid-9 ta' Frar 2021 a fol. 122 tal-proċess, permezz ta' liema ġharrfu lit-Tribunal li l-proprietà mertu tal-proċeduri ġiet demolita u b'hekk aċċess biex juri l-istat tal-proprietà fil-mument tax-xiri ma għadux possibbli;

Ra n-Nota ta' Sottomissjonijiet tar-Rikorrenti a fol. 126 sa' 136 tal-proċess u ra n-Nota ta' Sottomissjonijiet Responsiva tal-Kummissarju tat-Taxxi a fol. 144 sa' 153 tal-proċess;

Sema' t-trattazzjoni orali finali da parte tad-difensuri tal-partijiet kontendenti;

Ra l-atti kollha tal-kawża;

Ikkonsidra:

In forza ta' kuntratt fl-atti tan-Nutar Dr. Mary Grech Pace datat 31 ta' Mejju 2017⁸, ir-Rikorrenti akkwistaw f'sehem inqas bejniethom sitt partijiet minn sebgħa (6/7) indiviżi ta': (i) *il-garaxx mingħajr l-arja libera tiegħu, bin-numru uffiċjali erbgħa u tmenin (84) Triq il-Miħna, Haż-Żebbuġ, Malta, inkluż l-art ta' taħtu u s-sottosuol u l-parapett ta' quddiem il-bieb tal-garaxx, u l-bitħha fuq wara ta' l-istess garaxx aċċessibbli minn ġewwa l-garaxx biss, bid-drittijiet u l-pertinenzi tiegħu kollha fl-istat attwali li jinsab fih illum tale quale; hekk kif soġġett għas-servitujiet eżistenti u li jirriżultaw mill-posizzjoni tiegħu; (ii) l-arja, li tibda minn nofs is-saqaf tas-second floor level l-fuq usque ad coelum liema arja fiha kejl ta' cirka mitejn u sbatax-il metru kwadru (217m.k.) u tifforma parti mill-arja tal-maisonette bin-numru uffiċjali sitta u tmenin (86) Triq il-Miħna, Haż-Żebbuġ, bid-drittijiet u pertinenzi tagħha kollha. Din l-arja tikkonfina ma' beni ta' Paul Caruana u mill-punent ma' beni ta' Joseph u Jacqueline konjuġi Attard jew irjieħ verjuri u l-aċċess għaliha fil-preżent huwa mill-porzjoni diviża ta' art u arja tagħha deskritta fil-paragrafu ta' wara dan; (iii) il-porzjoni diviża ta' art li tinsab fil-livell tat-triq, inkluż l-arja kollha libera tagħha usque ad coelum, liema porzjoni diviża ta' art fiha kejl ta' cirka sebgħa u għoxrin punt disgħa ħamsa metri kwadri (27.95m.k.) u llum tinkludi l-parapett, l-entratura, entrata u taraġġ tal-maisonette li presentement jinsab mibni fuq il-garaxx hawn fuq deskritt u tikkonfina mil-Lvant ma' Triq il-Miħna, Haż-Żebbuġ, Malta u mill-irjieħ l-oħra mal-garaxx deskritt aktar l-fuq. Din il-porzjoni diviża ta' art illum tikkomprendi l-entratura bin-numru uffiċjali sitta u tmenin (86) Triq il-Miħna, Haż-Żebbuġ, l-entrata u t-tromba tat-taraġġ li mil-livell tat-triq tagħti għal-maisonette sovraposta - [ilkoll flimkien iktar l-quddiem f'din is-sentenza indikati bħala l-proprietà], verso l-prezz dikjarat ta' €90,000.*

Dan it-trasferiment ġie komunikat lill-Kummissarju tat-Taxxi fit-13 ta' Lulju 2017⁹, li min-naħha tiegħu nkariġa lill-Perit Anthony Galea sabiex jagħti stima tal-valur reali ta' dak akkwistat mir-Rikorrenti fiż-żmien ta' l-akkwist. Il-Perit Galea, wara li żamm aċċess, ta' stima għall-valur ta' €300,000, konsistenti f' stima għall-valur ta' €100,000 għall-garage Nru. 84, Triq il-Miħna, Haż-Żebbuġ, u €200,000 għall-arja min-nfos is-saqaf

⁴ Fol. 98 sa' 101 tal-proċess.

⁵ Fol. 103 tal-proċess.

⁶ Fol. 118 sa' 121 tal-proċess.

⁷ Fol. 111 u 112 tal-proċess.

⁸ Dok. "PC1" a fol. 9 sa' 16 tal-proċess.

⁹ Fol. 92 sa' 94 tal-proċess.

tas-second floor 'l fuq, li tifforma parti mill-arja tal-maisonette Nru.86, Triq il-Mithna, Haż-Żebbuġ¹⁰. In baži għal tali stima tal-Perit Anthony Galea l-Kummissarju tat-Taxxi ġareg Likwidazzjoni ta' Taxxa bil-Kont Nru. IV136004 fil-konfront tar-Rikorrenti permezz ta' liema talab il-ħlas tas-somma ta' €10,500 rappreżentanti taxxa fuq il-valur addizzjonali taxxabbli ta' €210,000, ossia d-differenza bejn l-istima ta' €300,000 u l-valur dikjarat ta' €90,000, flimkien ma' taxxa addizzjonali/penali fl-ammonta ta' €2,100. Ir-Rikorrenti ogħżejjjonaw ghall-ħrūg ta' din il-Likwidazzjoni ta' Taxxa fil-konfront tagħhom permezz ta' ittra ta' ogħżejjoni datata 4 ta' Ottubru 2017¹¹ in baži għas-segwenti ogħżejjonijiet: (i) *the additional value is excessive given the extent, location and nature of the immovable transferred especially in view of the fact that the garage was transferred without its relative airspace and in its present state and condition, tale quale, namely in deteriorated state as can be verified by photographic evidence;* (ii) *the price paid on the deed refers to the 6/7 undivided share purchased by myself and my wife. The remaining 1/7 undivided share was inherited by my wife from her parents.*

B'deċiżjoni datata 12 ta' Marzu 2018¹², il-Kummissarju tat-Taxxi kkonstata u ikkonkluda is-segwenti: *by Rule 3 of the Duty on Documents and Transfers Rules, 1993, it is established that the value of any property subject to duty under the Act "shall be the average price which such property would fetch if sold on the open market..." and the value of the property "shall be the value of such property on the date of the said transfer inter vivos....". In determining the value of the immovable property transferred, the Commissioner has sought to obtain the advice of his technical expert, who established a value of three hundred thousand euro (€300,000) for the whole property. The Commissioner had no option other than to proceed with an assessment on the basis of the difference between the value of the immovable property in question as determined by him on technical advice and the declared price. At objection stage, reference was made to another departmental architect who established a value of three hundred and ten thousand euro (€310,000) for the whole property. Therefore the Commissioner directs that the claim is to be revised on the basis of the difference in values between the 6/7 share of the former value and the price declared. On the other hand, the transferee failed to produce any evidence to show that the value declared in the deed is correct. Under the circumstances, the Commissioner sees no valid reason for discarding the advice obtained by him and confirms his assessment in that respect. As regards additional duty, this was imposed in terms of article 52(4)(a) of Duty on Documents Act (Cap. 364) whereby the transferee shall be liable to pay an additional duty equivalent to 20% of the amount of duty assessed by the Commissioner. The amount of additional duty initially chargeable in this case was €2,100. However, following the revision as directed in the preceding paragraph, the Commissioner directs that the amount of additional duty should be proportionately reduced to €1,672. Otherwise, the Commissioner sees no valid reason to remit or reduce further the additional duty incurred. Furthermore, in addition to the above-mentioned additional duty, the transferee shall be liable to pay interest at the rate of 0.75% per month or part thereof, in accordance with article 52(4)(a) of Cap.364. Wherefore the Commissioner does not see any valid reason to cancel the assessment in question as desired by the transferee and, in accordance with the provisions of article 56(3) of the Duty on Documents and Transfers Act (Cap. 364) he does hereby determine the duty and additional duty payable by Patrick Ciantar (I.D. 381670M) and Antoinette Ciantar (I.D. 51171M) in respect of the aforesaid transfer to be €8,360 and €1,672 respectively, for a total*

¹⁰ Fol. 90 tal-proċess.

¹¹ Fol. 32 tal-proċess.

¹² Fol. 45 sa' 47 tal-proċess.

amount payable of one thousand and eight hundred euro (€10,032) together with interest accrued - hawn it-Tribunal josserva li l-konteggi tal-Kummissarju ta' l-ammont komplessiv skontu dovut mir-Rikorrenti huma żbaljati u l-kliem u l-figuri fl-aħħar parti tad-deċiżjoni tiegħu ma jaqblux. It-total ta' l-ammonti pretiżi mill-Kummissarju tat-Taxxi huwa ta' għaxart elef u tnejn Euro u mhux ta' one thousand and eight hundred euro.

In segwitu għal din id-deċiżjoni l-Kummissarju tat-Taxxi ġareġ Likwidazzjoni ta' Taxxa bil-Kont Nru. IV136771¹³ fil-konfront tar-Rikorrenti permezz ta' liema jesīgi l-ħlas tas-somma ta' €8,360 rappreżentanti taxxa fuq il-valur addizzjonali taxxabbli ta' €167,200, ossia d-differenza bejn 6/7 tal-valur stmat mill-Perit Galea¹⁴ u l-valur dikjarat ta' €90,000, flimkien mas-somma ta' €1,672 rappreżentanti taxxa addizzjonali/penali, komplessivament ammontanti għal **€10,032**. Ir-Rikorrenti hassewhom aggravati bil-ħruġ tal-Likwidazzjoni ta' Taxxa bil-Kont Nru. IV136771 fil-konfront tagħhom u interponew appella minnha għal quddiem dan it-Tribunal.

Ir-Rikorrenti essenzjalment jitkolbu t-thassir u revoka tal-Likwidazzjoni ta' Taxxa bil-Kont Nru. IV 136771 u l-appell tagħhom huwa bbażat fuq is-segwenti aggravji: (i) ma huwiex minnu li huma ma kkonvalidawx il-prezz dikjarat tat-trasferiment u lanqas ma huwa minnu li ma ssostanzjawx l-oġgezzjonijiet tagħhom għall-Likwidazzjoni ta' Taxxa maħruġa fil-konfront tagħhom mill-Kummissarju tat-Taxxi. L-istimi mħejjija mill-Perit Mifsud Parker¹⁵ u mill-Perit Roderick Camilleri¹⁶, li huma stimi li jinkludu kemm dak akkwistat minnhom kif ukoll dak akkwistat minn uliedhom Clayton u Maverick Ciantar u huma għat-totalità u mhux biss għal sehem indiviz ta' 6/7, rispettivament għall-valuri ta' €315,000 u €229,998, juru li l-istima ta' €300,000 għas-sehem intier tal-proprjetà akkwistata minnhom biss hija ferm eċċessiva; (ii) il-valur li għandu jingħata lill-proprjetà għandu jirrifletti l-valur ta' l-istess proprjetà fuq is-suq, u huwa ċar li proprjetà li sehem minnha già jappartjeni lill-kompratur għandha valur aktar baxx fis-suq minn proprjetà li tappartjeni f'seħem shiħ lill-venditur u dana billi terzi sejkunu inqas lesti illi jinvestu fi proprjetà li in parte tappartjeni lil ħaddieħor; u (iii) fl-agħar ipotesi għar-Rikorrenti, id-differenza bejn il-valur dikjarat ta' €90,000 u l-istima tal-Perit Roderick Camilleri ma hijiex daqstant imbiegħda mill-perċentwali ta' 85% prevista fl-Artikolu 52(4)(a) tal-Kap.364 tal-Ligijiet ta' Malta, ladarba jitnaqqas is-sehem tar-Rikorrenti Antoinette Ciantar, u għaldaqstant anke t-taxxa addizzjonali/penali għandha titnaqqas ulterjorment.

Il-Kummissarju tat-Taxxi jopponi għall-appell tar-Rikorrenti mill-Likwidazzjoni ta' Taxxa maħruġa fil-konfront tagħhom u jitlob li l-istess jiġi miċħud u minflok l-imsemmija Likwidazzjoni ta' Taxxa tiġi kkonfermata stante li l-pretensjonijiet tar-Rikorrenti huma infondati fil-fatt u fid-dritt u d-deċiżjoni meħuda minnu u l-Likwidazzjoni ta' Taxxa maħruġa minnu huma ġusti u saru skond il-Ligi.

Mill-provi prodotti u senjatament mix-xhieda tal-Perit Anthony Galea¹⁷, jirriżulta ċar li huwa wasal għall-figura komplessiva ta' €300,000 wara li kkonsidra d-daqs, il-livell, l-istat tal-proprjetà u l-finishes ta' l-istess, kemm ilha mibnija l-proprjetà għal dak li jirrigwarda l-garaxa u, f'dan il-każ, il-fatt li hemm titolu ta' enfitewsi perpetwa gravanti

¹³ Fol. 48 u 49 tal-proċess.

¹⁴ 6/7 ta' €300,000 = €257,142 rounded to the nearest 100 = €257,200.

¹⁵ Dok. "PC7" a fol. 49 u 50 tal-proċess.

¹⁶ Dok. "PC8" a fol. 53 u 54 tal-proċess.

¹⁷ Xhieda mogħtija waqt is-seduta ta' l-24 ta' Ottubru 2019, fol. 98 sa' 101 tal-proċess.

il-proprjetà. Dana jirriżulta b'mod ċar mic-Check Lists kompilati mill-imsemmi Perit esebiti a fol. 96 u 97 tal-proċess. Minn dawn l-istess Check Lists jirriżulta wkoll li l-Perit ha in konsiderazzjoni s-segwenti: għall-fini tal-garage li *site for demolishing, existing condition is dangerous, problems with permits, good size* u fir-rigward ta' l-arja li *site for demolishing, problems with permits*. Dawn kienu fatturi li ssemmew lill-Perit minn min kien prezenti għall-acċess u huwa kkunsidrahom għall-finijiet ta' l-istima tiegħu. Siccome però kien hemm tali problemi bil-permessi, huwa ma ħax in konsiderazzjoni l-ispejjeż eventwali involuti fl-iżvilupp u dana billi *jiena li nkun ikkunsidrajt kemm titla' bħala sulari kieku se joħroġ il-permess, as such il-kostruzzjoni tagħha ma nidħlux fiha per se, ladarba tkun għadha ma tteħditx id-deċiżjoni jekk hux se titranġa; kieku l-permess ġareġ u kien ġareġ permess li jinbena, hekk iva kont neħodha into consideration imma diment li kienet għadha ma tteħditx deċiżjoni dwar x'tip ta'struttura se ssir, jekk tittrangax hi jew inkella jekk joħroġ permess għal sulari oħra, le¹⁸.*

Dejjem mix-xhieda tal-Perit Galea jirriżulta però li l-valur komplexiv ta' €300,000 stmat minnu kien il-valur għas-**sehem intier** tal-proprjetà akkwistata mir-Rikorrenti. Dana ġareġ mhux biss mix-xhieda tal-Perit Anthony Galea iżda ġareġ b'mod ċar ukoll mid-deċiżjoni tal-Kummissarju tat-Taxxi dwar l-oggezzjoni tar-Rikorrenti għall-Likwidazzjoni ta' Taxxa bil-Kont Nru. IV136004¹⁹, ossia l-Likwidazzjoni ta' Taxxa originali. In effetti f'dik id-deċiżjoni l-Kummissarju tat-Taxxi għarraf li ma setax jadotta il-valur ta' €300,000 bħala l-valur tas-sehem indiżiż ta' 6/7 mill-proprjetà akkwistata mir-Rikorrenti fiż-żmien ta' l-akkwist u minflok għalhekk huwa applika valur *pro rata*, ossia applika s-somma ta' 6/7 ta' €300,000, bħala l-valur reali tas-sehem indiżiż ta' 6/7 mill-proprjetà in kwistjoni fiż-żmien tat-trasferment.

Huwa dan, fil-fehma tat-Tribunal, il-punt centrali u kruċjali fil-vertenza odjerna u huwa dan il-punt li jrid jiġi trattat sabiex jiġi determinat jekk il-Likwidazzjoni ta' Taxxa bil-Kont Nru. IV136771, ossia l-Likwidazzjoni ta' Taxxa mertu ta' dan l-appell, maħruġa mill-Kummissarju tat-Taxxi fil-konfront tar-Rikorrenti hijiex eċċessiva o meno.

Mill-kontro-eżami tal-Perit Anthony Galea²⁰ jirriżulta li l-valur reali ta' sehem indiżiż ta' proprjetà ma huwiex sempliċement frazzjoni jew percentwali tal-valur tas-sehem intier ta' l-istess proprjetà, imma trid issir stima *ad hoc* għal tali sehem. In effetti għall-mistoqsija *jiena qed nissuġġerilek illi meta jkun hemm porzjon inqas, li porzjon jiġifieri x-xerrej ma huwiex kapaċi jixtri l-whole property mill-bejjiegħ, jiena qed nissuġġerilek illi l-prezz fis-suq għal six sevenths ikun inqas minn għall-proprjetà šiħa u mhux biss eżerċizzju matematiku imma anke għaliex persuna tkun trid il-proprjetà šiħa, naqblu? il-Perit Galea wieġeb iva, naqbel miegħek għaliex illum il-ġurnata sirna nagħtu l-valur ta' dak l-ammont li jkun imniżżeż bħala share value. Jekk huwa six sevenths, sirna nagħtu l-valur ta' six sevenths. In risposta għall-mistoqsija tat-Tribunal jiġifieri biex nifteħmu, f'dan il-każ, bħala fair value ma nistgħux naqbdu t-total li għamilt inti u noħorġu six sevenths minnu? il-Perit wieġeb dak iż-żmien hekk konna nagħmlu. Konna nagħtu l-whole value imbagħad id-dipartiment jaħdem is-share accordingly. Għall-mistoqsija ulterjuri tat-Tribunal però **apparti x'kien jagħmel u x'ma kienx jagħmel id-dipartiment, bħala valuation però, jekk jiena naqbad six sevenths tat-totalità xorta se tagħtini fair value?** il-Perit wieġeb*

¹⁸ Vide xhieda in kontro-eżami tal-Perit Anthony Galea mogħtija waqt is-seduta ta' tat-8 ta' Frar 2021, fol. 118 sa' 121 tal-proċess.

¹⁹ Fol. 45 sa' 47 tal-proċess.

²⁰ Kontro-eżami waqt is-seduta tat-8 ta' Frar 2021, fol. 118 sa' 121 tal-proċess.

ma naħsibx, naħseb naqbel ma' li qed jgħid hu - ossia d-difensur tar-Rikorrenti. Il-Perit kompla jispjega li **dak iż-żmien ma kinitx qisha tingħata importanza imma llum il-ġurnata għalhekk sirna nintalbu li nagħtu l-value eżatt għaliex tagħmel differenza. Tagħmel differenza għaliex inti ma jkollokx il-whole value fidejk imma xorta jkun għad fad shareholders oħra²¹.**

In baži għal dak li rriżulta mill-kontro-eżami tal-Perit Galea r-Rikorrenti jiġi sottomettu li *l-opinjoni u deciżjonijiet tal-Kummissarju intimat kienet proprju bażata fuq ir-rapport tal-Perit Anthony Galea. Ingħad dan l-istess Perit jammetti li ma jistax jiddefendi l-valur li kien ġie mogħti minnu visto li hawn si tratta ta' bejgħ ta' 6/7 tal-proprjetà. Ma jistax merament isir eżercizzju matematiku sabiex wieħed jasal għall-valur tas-6/7 kif jammetti l-istess Perit. Illi kkunsidrat dan jirriżulta li l-Kummissarju intimat saħansitra naqas milli juri x'inhi fl-opinjoni tiegħi l-valur reali ta' 6/7 tal-proprjetà fuq liema taxxa għandha tkun ikkunsidrata u kif din hija inqas minn ħamsa u tmenin fil-mija tal-valur reali. Illi dan qed jingħad għaliex huwa ċar li mill-informazzjoni u rapport preżentat mill-Kummissarju intimat wieħed ma jistax jasal għal valur ta' 6/7 tal-proprjetà wisq inqas għall-valur allegatament dovut bħala taxxa lill-istess intimat²².*

Il-Kummissarju tat-Taxxi però ma jaqbilx mar-Rikorrenti u ma' dak minnhom sottomess, anzi jikkontendi li dak dikjarat mill-Perit Galea għandu, fiċ-ċirkostanzi ta' dan il-każ, jiġi skartat minn dan it-Tribunal. Fir-rigward il-Kummissarju tat-Taxxi jiġi sottomettu li *għal dak li l-appellanti jissenjalaw fin-nota ta' sottomissionijiet tagħhom f'paġna 7 sa' paġna 11, b'referenza għax-xhieda mogħtija in kontro-eżami tal-Perit Anthony Galea fit-8 ta' Frar 2021, l-esponenti Kummissarju jisħaq li r-retroxena li l-avukat difensur ta' l-appellanti rrefera għaliha ma tirrispekkjajx iċ-ċirkostaza tal-klijenti tiegħi fil-mument tat-trasferiment u għaldaqstant ir-risposta tal-Perit Galea ma tistax titqies li tirrelata mal-każ in kwistjoni u ser jingħad għaliex ukoll fis-segwenti osservazzjonijiet. Wara li ċċita l-mistoqsijiet li saru lill-Perit Galea fir-rigward waqt il-kontro-eżami tiegħi u r-risposti ta' l-istess Perit, il-Kummissarju tat-Taxxi ssottometta ulterjorment illi tajjeb li jiġi spjegat illi fil-każ in eżami l-appellanti kien qed jakkwistaw ir-rimanenti sehem ta' 6/7 indiżiż għaliex is-sehem ta' 1/7 indiżiż kien digħi jappartjeni lilhom. Inoltre fiċ-ċirkostanzi preżenti hawn qed nittrattaw fuq parti sostanziali ta' l-ishma u mhux 'parti żgħira' u għaldaqstant mhux l-istess ċirkostanza li ġiet diskussa bejn l-avukat difensur u l-perit. Meta l-esponenti ġareġ il-valur ta' 6/7 mill-whole value, dan ma jistax jitqies li l-likwidazzjoni hija żbaljata w-ecċessiva. Illi dan l-argument lanqas ma jwassal biex irendi l-valur li ġejja il-Perit bħala li ma jirriflettix il-valur ġust u reali tal-proprietà mertu tal-każ li kien jgħi fuq fil-mument tat-trasferiment. Għall-kuntrarju l-Kummissarju jisħaq illi huwa ħadem il-likwidazzjoni bil-mod korrett. Li kieku l-Perit Galea kkunsidra fatturi ineżistenti meta ġejja l-istima tiegħi, kien ikun hemm raġun li jitiqes li l-Kummissarju bbaża l-likwidazzjoni tiegħi fuq valutazzjoni skorretta. Iżda, però dan mhux il-każ. Dak li l-Perit ikkonferma li qed isir fi ħdan id-Dipartiment ikkonċernat huwa l-fatt illi l-Periti jagħimlu l-eżercizzju matematiku fuq il-valutazzjoni skond is-shares li jiġi akkwistati minnflokk ma' jagħmel dan l-esponent stess. Di fatti l-Perit fix-xhieda tiegħi datata 28 ta' Novembru 2019 ikkonferma dan u cioe li essenzjalment dak li jiġri huwa li mill-whole joħroġ is-sehem ittrasferit. In oltre s-suġġeriment ta' l-avukat difensur u cioe jekk wieħed 'mhux kapaċi jixtri l-whole property' u 'qed nissuġġerilek illi l-prezz fis-suq għal-*

²¹ Enfasi tat-Tribunal.

²² Para. 24 u 25 tan-Nota ta' Sottomissionijiet tar-Rikorrenti, fol. 135 tal-proċess.

six sevenths ikun inqas minn għall-proprjetà sħiħa u mhux biss b'eżerċizzju matematiku imma anke għaliex il-persuna tkun trid il-proprjetà sħiħa...' il-Perit wieġeb fil-kuntest ta' dak li ġie suġġerit u li sintendi c-ċirkostanzi abbinati mal-proprjetajiet fil-mument tat-trasferiment dejjem ser tagħmel differenza fuq kif jinħad u dan kif wieġeb l-istess Perit "tagħmel differenza għaliex inti ma jkollokx il-whole value fidejk imma xorta jkun għad fadal shareholders oħra'. Fiċ-ċirkostanzi eżistenti però s-sitwazzjoni hija differenti mir-retroxena diskussa bejn ix-xhud u l-avukat difensur u l-interpretazzjoni ta' l-appellanti fir-rigward m'hiex valida fil-kuntest tal-proċeduri odjerni. Fiċ-ċirkostanzi tal-każ l-appellanti diga kellhom il-1/7 indi viżi. Dan il-fattur il-Perit u l-Kummissarju esponstni qiesuh. Kemm-il darba l-appellanti kellhom diga s-sehem ta' 1/7 indi viżi, u qed jakkwistaw ir-rimanenti 6/7 indi viżi, kif tajjeb spjega l-Perit nhar it-28 ta' Novembru 2019, il-Likwidazzjoni ġiet maħduma mill-esponenti limitatament fuq is-sehem ta' 6/7 indi viżi mill-valutazzjoni tal-Perit. Illi finalment l-esponenti jikkonkludi li l-piż tal-provi jinkombi fuq l-appellanti, mhux fuq mera assunjoni iżda bi provi konkreti li juru lil dan l-Onorabbi Tribunal li l-prezz ta' Eur90,000 għal proprjetajiet li ġew ittrasferiti jirrifletti fil-mument ta' trasferiment l-valur reali fis-suq. Din hija l-prova li kellhom iressqu l-appellanti. Il-valutazzjoni tal-Perit Galea ma ġietx kontestata bħala valutazzjoni li saret fuq fatturi skorretti. Del resto l-Periti rispettivi ta' l-appellanti ma ressqux stimi li jindikaw li l-valur tagħhom jirrispekkja s-sehem ta' 6/7 indi viżi tal-proprjetajiet trasferiti. Għaldaqstant dak li spjega l-Perit fil-kontro-eżami tiegħu ma jistax jittieħed fil-kuntest tal-każ preżenti speċjalment meta l-Perit ikkonferma fit-28 ta' Novembru 2019 li mill-whole value f'dan il-każ kelli joħrog is-6/7 kif del resto seħħ u dan dejjem tenut kont ukoll li fil-każ in eżami l-appellanti già kienu akkwistaw is-sehem ta' 1/7. Għaldaqstant wieħed għandu jifhem li l-eżerċizzju li sar mill-esponenti biex inħadmet il-likwidazzjoni kkontestata ma għamlitx l-imptatt li rrrendiet il-likwidazzjoni eċċessiva kif qed jallegaw l-appellanti fin-nota ta' sottomissionijiet²³.

It-Tribunal qies bir-reqqa s-sottomissionijiet avvanzati mill-Kummissarju tat-Taxxi u bla eżitazzjoni ta' xejn jghid li assolutament ma jaqbilx magħħom.

Jibda biex jiġi osservat li l-fatt li r-Rikorrenti Antoinette Ciantar - u mhux entrambe r-Rikorrenti kif jagħti ad intendere l-Kummissarju tat-Taxxi - già kienet proprjetarja tas-sehem indi viżi ta' 1/7 mill-proprietà mertu ta' dawn il-proċeduri, ma għandux jeffettwwa l-mod ta' kif jiġi stmat ir-rimanenti is-sehem indi viżi ta' 6/7 mill-proprjetà akkwistat mir-Rikorrenti.

Il-Perit Anthony Galea bl-iqtar mod ċar u inekwivoku qal li fil-fehma tiegħu l-valur ta' sehem minn proprjetà akkwistat ma jistax jinħad bis-sempliċi eżerċizzju matematiku a bażi tal-valur tas-sehem intier u dana għaliex, fi kliemu stess, *inti ma jkollokx il-whole value fidejk imma xorta jkun għad fadal shareholders oħra. Huwa kjarament qal li l-istima tas-sehem trid issir ad hoc*. Il-Kummissarju tat-Taxxi, apparte l-fatt li jipprova jiskredita lill-Perit Galea, kwistjoni din li ser tiġi trattata iktar 'l quddiem, jikkontendi li fil-każ in eżami l-valur tas-sehem indi viżi ta' 6/7 akkwistat mir-Rikorrenti ma għandux jiġi kkunsidrat b'mod ad hoc kif imfisser mill-imsemmi Perit għaliex ir-rimanenti sehem indi viżi ta' 1/7 mill-proprjetà in kwistjoni huwa, skontu, tar-Rikorrenti stess. Dan l-argument tal-Kummissarju tat-Taxxi però, jmur għal kollex kontra dak provdut fir-Regolament 3 tar-Regoli dwar it-Taxxa fuq Dokumenti u Trasferimenti, Legislazzjoni Sussidjarja 364.06.

²³ Nota ta' Sottomissionijiet Responsiva tal-Kummissarju tat-Taxxi, fol. 150 sa' 153 tal-proċess.

L-imsemmi Regolament 3, senjatament fis-subregolament (2), tal-Legislazzjoni Sussidjarja 364.06, illum kif ukoll fl-2017 li huwa ż-żmien pertinenti għall-proċeduri odjerni, jipprovdli li *l-valur tal-proprietà assoluta ta' kull proprietà fid-data rilevanti għandu jkun il-prezz medju li dik il-proprietà kienet iġġib li kellha tinbiegħ fis-suq liberu f'dik id-data*²⁴, fl-istat li tkun fih f'dik id-data, inklusi kwalunkwe miljoramenti eżistenti f'dik id-data, kemm jekk magħmula jew imħalla minn dak li qed jittraferixxi, dak li qed jircievi, jew kwalunkwe persuna oħra... Dana huwa l-principju baži għall-fini li jigi determinat il-valur reali ta' proprietà trasferita fiż-żmien tat-trasferiment u l-kuncett centrali huwa **fis-suq liberu**, li ifisser għalhekk li l-mod ta' kif għandu jinhad dem il-valur ta' sehem minn proprietà trasferit għandu jkun l-istess mod kemm jekk ir-rimanenti sehem jinberra proprietà ta' l-akkwired u/jew ta' wieħed mill-akkwired, kif ukoll jekk jinberra jkun prorpejtà ta' terzi.

Fid-dawl ta' dan għalhekk u fid-dawl tal-korretta interpretazzjoni w-applikazzjoni tar-Regolament 3 tal-Legislazzjoni Sussidjarja 364.06, it-Tribunal assolutament ma jistax u ma għandux jiskarta dak li ħareġ mill-kontro-eżami tal-Perit Anthony Galea u cioè li il-valur ta' sehem minn proprietà ma jiġix determinat bis-sempliċi eżerċizzju matematiku a baži tal-valur ta' l-intier, ossia fil-każ in eżami mhux sempliċi każ ta' 6/7 ta' €300,000, imma trid issir stima *ad hoc* ta' dak is-sehem, u li valur maħruġ b'sempliċi eżerċizzju matematiku a baži tal-valur ta' l-intier ma huwiex valur korrett għaliex dan l-eżerċizzju ma jeħux in konsiderazzjoni l-fatt li l-akkwired/akkwiredi ma b'dak it-trasferiment ma akkwistawx l-intier.

Din hija čirkostanza li hija rispekjata fil-każ in eżami wkoll għaliex kuntrarjament għal dak affermat mill-Kummissarju tat-Taxxi s-sehem indiviż ta' 1/7 mill-proprietà in kwistjoni ma jappartjenix lill-entrambe r-Rikorrenti iż-żda jappartjeni lir-Rikorrenti Antoinette Ciantar biss in kwantu dan ġie għandha permezz ta' wirt mill-ġenituri tagħha. Dan ifisser għalhekk li dak is-sehem indiviż ta' 1/7 huwa proprietà parafernali ta' Antoinette Ciantar bl-implikazzjonijiet ġuridiċi kollha relattivi u r-Rikorrent Patrick Ciantar ma għandu l-ebda dritt u wisq inqas titolu fuq tali sehem indiviż ta' 1/7. Huwa anke a baži ta' dan il-fatt li s-sottomissionijiet tal-Kummissarju tat-Taxxi huma ghalkollox żbaljati kemm fattwalment kif ukoll ġuridikament. Apparte minn hekk it-Tribunal ma jistax jonqos milli josserva li l-Kummissarju tat-Taxxi qed jipprova jiġiustifika Likwidazzjoni ta' Taxxa kjarament żbaljata u b'hekk eċċessiva *a posteriori*. In effetti l-Kummissarju tat-Taxxi jikkontendi li fil-każ in eżami l-kalkolu li għamel huwa, ossia sempliċement 6/7 ta' €300,000, huwa korrett għaliex inzerta li r-rimanenti sehem indiviż ta' 1/7 huwa tar-Rikorrenti Antoinette Ciantar. Iż-żda dan l-argument huwa fallaċi, oltre dak già iktar 'l fuq osservat, għar-raġuni li l-Kummissarju ma kienx jaf fil-ħin tal-Likwidazzjoni ta' Taxxa li r-rimanenti sehem indiviż ta' 1/7 kien ta' Antoinette Ciantar. Dan il-fatt ma huwa msemmi imkien fl-Avviż ta' Trasferiment inter vivos ta' proprietà immoblli li għandu jingħata skond l-Att dwar it-Taxxa fuq Dokumenti u Trasferimenti u l-Atti dwar it-Taxxi u l-Kummissarju ma kellux f'idejh kopja tal-kuntratt ta' trasferiment *per se* u għalhekk dak is-sehem indiviż ta' 6/7 mill-proprietà kellu jiġi stmat bħala tali mingħajr ma, għaliex ma setgħat, jittieħed in konsiderazzjoni min kien il-proprietarju tar-rimanenti sehem indiviż ta' 1/7.

Jerġa' jibda jiġi ribadit li mix-xhieda in kontro-eżami tal-Perit Anthony Galea joħrog ċar li l-Likwidazzjoni ta' Taxxa maħruġa mill-Kummissarju tat-Taxxi fil-konfront tar-

²⁴ Enfasi tat-Tribunal.

Rikorrenti ma hijiex korretta. Jiġi ribadit fil-fatt li l-Perit Galea għall-mistoqsija tat-Tribunal *apparti x'kien jagħmel u x'ma kienx jagħmel id-dipartiment, bħala valuation però, jekk jiena naqbad six sevenths tat-totalità xorta se tagħtini fair value?* wiegħeb ma naħsibx, naħseb naqbel ma' li qed jgħid hu. Ladarba dan huwa l-każ jikkonsegwi li dik il-Likwidazzjoni ta' Taxxa ma tistax ghajr li tīġi kkunisdrata bħala eċċessiva.

Il-Perit Anthony Galea qal ħaq' oħra ferm importanti u cioe li llum, kuntrarjament għaż-żmien pertinenti għal dawn il-proċeduri, huwa l-Kummissarju tat-Taxxi stess li jesīġi lill-Periti nkariġati minnu biex jagħtuh stima tas-sehem traserit u mhux stima ta' l-intier. Fil-fehma tat-Tribunal dana kjarament juri li l-Kummissarju stess għarraf li l-prassi ta' l-eżerċizzju matematiku a bażi tal-valur ta' l-intier qatt ma tista' tagħti l-valur reali ta' dak is-sehem fuq is-suq liberu fiz-żmien tat-trasferiment. Il-Kummissarju tat-Taxxi jiprova jiskredita lill-Perit Galea fir-rigward billi jikkontendi li dak li qed isir illum huwa sempliċement li l-eżerċizzju matematiku li qabel kien isir minnu issa qed isir mill-Perit stess. Apparte l-fatt li dan ma huwiex affattu dak li qal il-Perit, it-Tribunal huwa konvint li l-Perit Galea huwa intelligenti bizzżejjed li jagħraf bejn li jagħmel stima u bejn li jagħmel sempliċi eżerċizzju matematiku u li kieku l-affarijiet kien kif qed jgħid il-Kummissarju tat-Taxxi huwa ma kienx jirrispondi għall-mistoqsijiet li sarulu in kontro-eżami bil-mod kif irripondha, il-Kummissarju tat-Taxxi ma ressaq l-ebda prova sodisfaċenti biex jissosstanzja dak minnu affermat fin-Nota ta' Sottomissionijiet Responsiva tiegħu.

B'hekk, jiġi ribadit, ix-xhieda in kontro-eżami tal-Perit Anthony Galea kjarament turi li il-Likwidazzjoni ta' Taxxa maħruġa mill-Kummissarju tat-Taxxi fil-konfront tar-Rikorrenti hija eċċessiva in kwantu d-determinazzjoni tal-valur tas-sehem indiiviż ta' 6/7 saret b'mod skorrett u ma tirriflettix il-prezz medju li dak is-sehem indiiviż ta' 6/7 mill-proprjetà kien iġib li kellel jinbiegħ fis-suq liberu fid-data tat-trasferiment.

L-Artikolu 58(3) tal-Kap.364 tal-Ligjijiet ta' Malta jipprovd li *l-piż tal-prova illi l-likwidazzjoni li dwarha jsir l-ilment hija eċċessiva*²⁵ jkun ta' l-appellant, li jfisser għalhekk li kull ma jrid jagħmel ir-Rikorrenti fi proċeduri bħal dawk odjerni huwa li jipprova li l-Likwidazzjoni ta' Taxxa maħruġa fil-konfront tiegħu hija eċċessiva u mhux neċċessarjament li l-valur dikjarat għat-trasferiment, f'dan il-każ tas-sehem indiiviż ta' 6/7 mill-proprjetà in kwistjoni, jirrifletti l-valur reali, ossia l-prezz medju li dak is-sehem kien iġib li kellel jinbiegħ fis-suq liberu, ta' dak is-sehem fiz-żmien tat-trasferiment. B'hekk una volta li tramite l-kontro-eżami tal-Perit Anthony Galea ir-Rikorrenti stabbilew li l-Likwidazzjoni ta' Taxxa maħruġa fil-konfront tagħhom hija żbaljata nonche eċċessiva, in kwantu l-valur tas-sehem indiiviż ta' 6/7 mill-proprjetà in kwistjoni minn-hom akkwistat ma ġiex determinat b'mod fattwalment u legalment korrett, ma kien jispettalhom jagħmlu xejn iż-żejed ghaliex b'hekk issodisfaw l-oneru mixħut fuqhom bl-Artikolu 58(3) tal-Kap. 364 tal-Ligjijiet ta' Malta.

Minn dan isegwi għalhekk li s-sottomissioni tal-Kummissarju tat-Taxxi li *l-piż tal-provi jinkombi fuq l-appellanti, mhux fuq mera assunjoni iż-żda bi provi konkreti li juru lil dan l-Onorabbi Tribunal li l-prezz ta' Eur90,000 għal proprjetajiet li ġew ittrasferiti jirrifletti fil-mument ta' trasferiment l-valur reali fis-suq. Din hija l-prova li kellhom iressqu l-appellant. Il-valutazzjoni tal-Perit Galea ma ġietx kontestata bħala valutazzjoni li saret fuq fatturi skorretti. Del resto l-Periti rispettivi ta' l-appellant ma ressux stimi li jindikaw li l-valur tagħhom jirrispekkja s-sehem ta' 6/7 indiiviż tal-proprjetajiet trasferiti, hija għalkollox insostenibbli.* Jekk il-Kummissarju tat-Taxxi ried

²⁵ Enfasi tat-Tribunal.

fi kwalunkwe kaž jiskredita l-appell tar-Rikorrenti mill-Likwidazzjoni ta' Taxxa bil-Kont Nru. IV136771, fid-dawl tač-**ċirkostanzi partikolari** ta' dan il-kaž - fejn addirittura lanqas seta' jsir aċċess mill-Assistent Tekniku tat-Tribunal stante li l-proprjetà originali twaqqghet u reġgħet inbniet - huwa seta' liberalment jitlob lill-Perit Galea jaħdem il-valur tas-sehem indiżiż tal-proprjetà in kwistjoni akkwistat mir-Rikorrenti u jerġa' jtellgħu jixhed fir-rigward, iżda għal raġunijiet li jaf huwa biss dana ma għamlux u minflok baqa' jinsisti fuq Likwidazzjoni ta' Taxxa li skond il-Perit inkarigat minnu stess hija żbaljata u ma tagħtix il-valur reali ta' sehem indiżiż in kwistjoni.

It-Tribunal ma jistax jonqos milli josserva wkoll illi li kieku verament l-valutazzjoni tal-Perit Galea ma għietx kontestata bħala valutazzjoni li saret fuq fatturi skorretti kif jikkontendi u jissottometti l-Kummissarju tat-Taxxi, kieku ma aħniex qegħdhin hawn u kieku ma kenitx qed tingħata din is-sentenza!

Fid-dawl ta' dan kollu osservat għalhekk it-Tribunal iqis li l-appell tar-Rikorrenti mill-Likwidazzjoni ta' Taxxa bil-Kont Nru. IV136771 huwa ġustifikat u b'hekk jistħoqq li jiġi milqħgu.

Għal dawn ir-raġunijiet it-Tribunal jaqta' u jiddeċiedi billi jilqa' l-appell tar-Rikorrenti mill-Likwidazzjoni ta' Taxxa bil-Kont Nru. IV136771 maħruġa fil-konfront tagħhom mill-Kummissarju tat-Taxxi u konsegwentement iħassar u jirrevoka l-istess imsemmija Likwidazzjoni ta' Taxxa.

L-ispejjeż ta' dawn il-proċeduri għandhom jiġu sopportati interament mill-Kummissarju tat-Taxxi.

MAĞISTRAT

DEPUTAT REGISTRATUR